



## ◆ 5 Mart Bədən Tərbiyəsi və İdman Günüdür



**A**zərbaycan gəncliyi, idmançısı üzərinə düşən missiyanı, ona həvalə edilən vəzifəni layiqincə yerinə yetirməyə hazırdır. Çünki ona hərtərəfli qayğı və diqqət göstərilir, idmanın inkişafına ciddi fikir verilir.

Yeri gəlmişkən qeyd etmək ki, Azərbaycan azsaylı ölkələrdəndir ki, idman gününü təsis edib. Belə ki, 2005-ci ildə Prezident İlham Əliyevin müvafiq sərəncamı ilə 5 mart tarixi ölkəmizdə Bədən Tərbiyəsi və İdman Günü kimi qeyd olunur.

Xatırladaq ki, 1995-ci il martın 5-də Ulu Öndər Heydər Əliyev ölkədə bədən tərbiyəsi və idmanın inkişafında yeni bir mərhələnin əsasını qoyaraq, dünya və Avropa çempionatlarının qalibləri və mükafatçıları ilə görüş keçirib və bundan sonra ölkəmizdə İdman Fondu yaradılıb. Bu tarixin əbədiləşdirilməsi məqsədilə Azərbaycanda idman gününün təsis olunması ictimaiyyət tərəfindən rəğbətlə qarşılanıb.

Sevindirici haldır ki, bu gün Azərbaycan idmanı inkişafının ən yüksək dövrünü yaşayır. Hər il müxtəlif nüfuzlu beynəlxalq yarışların Azərbaycanda keçirilməsi və atletlərimizin turnirlərdə qazandığı

yüksək nəticələr ölkəmizə böyük  
imic qazandırıb. Bu bayram gū-  
nündə idmanımızın ötən bir ildə  
keçdiyi yola nəzər salsaq, böyük  
nailiyyətlər qazanıldığını görürük.

Azərbaycan idmançıları Avropa və dünya çempionatlarında, kubok yarışlarında, digər rəsmi beynəlxalq turnirlərdə ümumilikdə 1718 medal qazanıblar. Bu, Azərbaycan idmanı tarixində yeni rekord göstəricidir. Qazanılmış medalların 666-sı qızıl, 465-i gümüş, 587-si bürüncdür. Olimpiya idman növlərində 827, qeyri-Olimpiya idman növlərində 854, paralimpiya idman növlərində isə 37 medal əldə edilib.

Sözsüz ki, yarışların içərisində ən nüfuzlusu XXXIII Yay Olimpiya Oyunları idi. Fransa'nın paytaxtı Parisdə keçirilən, dünyanın 207 ölkəsindən 10 mindən çox idmançının qatıldığı turnirdə qalib olmaq hər bir atletin arzusu idi. Planetin ən güclülərinin mübarizəsində ilk 3 pillədə birində yer almaq son 4 ildə görgən və ciddi formada hazırlığın

ciddi formada hazırlığın  
nəticəsidir. Əlbəttə,  
Olimpiadaya gedən  
hər bir idmançı yal-  
nız qələbə barədə  
düşünür. Bu fonda  
dördilliyin zirvə ya-  
rışına 48 idmançı ilə  
qatılan Azərbaycan  
komandası turniri 2 qı-  
zıl, 2 gümüş və 3 bür-  
cün medalla  
başa vu-  
rub. Qı-  
z ı l  
m e -  
dal



lar cüdo, gümüş medalların 1-i boks, 1-i taekvondo, brünc mükafatlar isə güləş yarışlarında qazanılıb.

Olimpiadada yarışan və qalib gələn idmançılar alqışla qarşılanır, qar-

şıdakı turnirlərə daha məsuliyyətlə yanaşırlar. Ümidləri doğrulda bilməyən idmançılar qınaq obyektı olmalıdırlar. Sözsüz ki, uğursuzluq sonunda ayrı-ayrı idman növləri üzrə mütəxəssislər hər şeyi araşdıracaq, buraxılmış səhvləri nəzərdə saxlayacaq və lazımi nəticələr çıxaraçaqlar.

Bir məsələni xüsusilə diqqətə çatdırmaq yerinə düşərdi. Hec kim deyə bilməz ki, əsas favorit göstərdiyin idmançı Olimpiadada mütəlak medal qazanacaq. Çünki dünyanın ən nüfuzlu yarışında qarşıdakı rəqib də güclü idmançıdır, o da qələbə uğrunda mübarizə aparır. İdmanda təcrübə və hazırlıqla yanaşı, şans da, idmançının əhvali-ruhiyyəsi də önəmli rol oynayır.

Medal sıralamasında da vəziyyət qənaətbəxşdir. Belə ki, Olimpiya yığmamız Sidneydə 199 ölkə arasında 34-cü, Afinada 202 ölkə arasında 50-ci, Pekində 205 ölkə arasında 39-cu yeri tutmuşdusa, son Olimpiadada medalların sayına görə 30-cu olduq!

Cüdoçularımızı Hidayət Heydərov və Zəlim Kotsoyev qızıl medal qazanaraq ölkəmizin Olimpiya tarixinə möhtəşəm töhfə vermişdir.

Qızıl medalçılarımızın döyüş yoluna bir daha nəzər salsaq görürük ki, Olimpiadada heç bir qalibiyyət asan əldə edilmir. Parisdə ilk olaraq Hidayət Heydərov medal həsrətinə son qoydu. Dünya çempionumuz kolleksiyasına daha bir medal əlavə etdi. Özü də finalda fransalı həmkarını məğlub etməklə...

73 kiloqram çəkiddə mübarizə aparan dünya reytinginin birincisi Hidayət Heydərov mübarizəyə 1/8 finaldan başlayıb. Onun rəqibi 1/16 finalın Tohar Bitbul (İsrail) - Rəduan Masud Dris (Əlcəzair) cütündə müəyyənləşməli idi. Lakin afrikalı bu qarşılaşmaya çıxmaqdan imtina edib. Hidayət Olimpiadaya Bitbulla görüşlə start verib. O, rəqibini məğlub edərək, mərhələ adlayıb.

H.Heydərrov 1/4 finalda Artur Marqelidon (Kanada) ilə qarşılaşıb. Gərgin keçən qarşılaşma həmyerlimizin qələbəsi ilə bitib. İpponla qalib gələn Hidayət yarımfinalda kosovalı Akil Qyakova ilə üz-üzə gəlir. Bu mərhələdə də rəqibini üstələyən cüdoçumuz adını finala yazdırıb. Həllədiçi mərhələdə isə rəqib fransalı Joan-Benjamin Qaban idi. Çətin keçən qarşılaşmada rəqibinə ippon fəndi ilə qalib gələn Hidayət Olimpiya çempionu oldu. Bununla da Hidayət Heydərrov bir il ərzində həm Avropa, həm dünya, həm də

Qaşım Maqomedov (58 kq) "Paris-2024"-ü gümüş medalla başa vurdu. Yunan-Roma güləşçisi Həsərət Cəfərov (67 kq), sərbəst güləşçilər Giorgi Meşvildişvili (125 kq) və Maqomedxan Maqomedov (97 kq) ölkəmizin aktivinə bürünc medalları yazdırdılar.

Prezident İlham Əliyev deyib ki, ilin ən böyük yarışı Yay Olimpiya Oyunları idi və burada Azərbaycan tarixi nəticə əldə edib: "Azərbaycan müstəqil ölkə kimi 1996-cı ildən Olimpiya Oyunlarında iştirak



Olimpiya çempionu olmaqla "qızıl het-trik"ə imza atdı.

Növbəti qürur dolu anları Azərbaycan cüdoçumuz Zelim Kotsoyev yaşadı. Belə ki, təmsilçimiz Fransanın paytaxtı Parisdə növbəti qızıl medalı qazanaraq, Dövlət himnimizi səsləndirib, bayrağımızı hamıdan yüksəkdə dalğalandırıb.

Azərbaycan millisinin Yay Olimpiya Oyunlarında medal ümidlərindən sayılan və 100 kiloqram çəki dərəcəsində yarışan Zelim Kotsoyev 1/8 finalda Polşa idmançısı Pyotr Kuçera ilə qarşılaşıb. Təmsilçimiz ilk görüşündə ipponla qalib gələrək 1/4 finala yüksəlib. Bu mərhələdə onun rəqibi israilli Peter Paltçik olub. Dünya çempionumuz bu görüşü də qalib başa vuraraq adını yarımfinala yazdırıb.

Cüdoçumuz finala gedən yolda özbəkistanlı Muzaffarbek Turobo-yevlə qarşılaşıb. Rəqibinə qalib gələn idmançımız finala çıxıb. Kotso-yev çempionluq görüşündə gürcüs-tanlı İlya Sulamanidze ilə güləşdən qalib ayrılaraq Olimpiya çempionu adına sahib olub.

Boksçumuz Loren Alfonso Dominges (92 kq) və taekvondoçumuz

rında iştirak edirdi. Onların arasında 30-cu olma çox böyük nailiyyətdir. Müsəlman ölkələri arasında Azərbaycan üçüncü yerdə idi. Nəzərə alsaq ki, dünyada 60-a yaxın müsəlman ölkəsi var, bu da bizi üçüncü nailiyyətdir. Komandamızın gümüş medal qazanması və ikinci yeri zıl, ikisi gümüş, üçüncüsü isə bürünc medal qazandı. Bu, bizim üçün böyük şərəftir. Bizim üçün ən əsas şərtlər qaldırılmışdır.

Eyni zamanda ötən il Azərbaycan nüfuzlu beynəlxalq yarışların keçirildiyi məkan olub. 2024-cü il ərzində Bakı şəhəri çövkən üzrə dünya çempionatına, "TeamGym" üzrə Avropa çempionatına, atıcılıq üzrə dünya kubokuna, bədii gimnastika üzrə Avropa çempionatına, voleybol üzrə dünya çempionatına və basketbol üzrə Avropa çempionatına qatılmaq üçün bir çox gələcək ulduzlar yığıncağına iştirak etmişlər.

nastika üzrə Avropa kubokuna, cüdo üzrə Böyük Dəbilqə turnirinə, güləş üzrə Avropa Olimpiya Təsnifatı turnirinə, şahmat üzrə "Baku Open 2024" beynəlxalq festivalına, güləş üzrə U-23 Avropa çempionatına, "Formula-1" Azərbaycan Qran-prisinə və digər yarışlara evsahibliyi edib.

Təkcə paytaxtda deyil, regionlarda, eləcə də işğaldan azad edilmiş şəhərlərdə də beynəlxalq yarışlar təşkil olunub. Xankəndi şəhərində Xankəndi-Bakı ultramarafonu, Şuşa şəhərində "Vüqar Həsəmov Memorialı-2024" beynəlxalq şahmat turniri, Füzuli və Mingəçevir şəhərlərində Beynəlxalq Avarçəkmə rəqətsi və digər beynəlxalq yarışlar uğurla təşkil edilib. 2024-cü ilin "İdman paytaxtı" Qubada "Ulduz cup" beynəlxalq futbol turniri, Göygöldə cüdo üzrə kadetlər arasında Avropa kuboku uğurla keçirilib.

Bu gün Azərbaycan idmanı tarixinin çox şərəfli və tərəqqi dövrünü yaşamaqdadır. Bütün bu nailiyyətlər Prezident İlham Əliyevin bu sahəyə göstərdiyi xüsusi diqqət və qayğının bəhrəsidir.

*Elçin CƏFƏROV,  
"Azərbaycan"*

